

ΠΡΟΣΒΑΣΗ-ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ_ ACCESS-ACCESSIBILITY

**Γεωργοκωστόπουλος Χρήστος, M.Ed., PhD (c), Αντιπρόεδρος Ένωσης
Κωφών Βορείου Ελλάδος (ΕΚΒΕ), Δάσκαλος Ελληνικής Νοηματικής
Γλώσσας (SMIYL)**

Δόξα Παπακωνσταντίνου:

Κύριε Γεωργοκωστόπουλε ο λόγος σε εσάς.

Γεωργοκωστόπουλος Χρήστος:

Καλησπέρα και από μένα. Καλησπέρα σε όλους και όλες, χαίρομαι πολύ που είμαι σήμερα εδώ.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την κ. Καρτασίδου, να την ευχαριστήσω γιατί είναι τιμή για μένα να είμαι σήμερα εδώ, να συμμετέχω σε αυτό το πάνελ εκπροσωπώντας ένα τμήμα της αναπηρίας. Να δείξουμε, λοιπόν, μια εικόνα ότι αυτό είναι το λογικό και το αναμενόμενο, μια ζωντανή απόδειξη ότι ένας άνθρωπος με μια αισθητηριακή αναπηρία είναι σήμερα εδώ και συζητάει μαζί σας.

Λίγο νωρίτερα, η κ. Παπακωνσταντίνου είπε το εξής, ότι προσπαθούμε αυτό το Φεστιβάλ να μειώσει, να εξαλείψει όλα τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις. Κι όμως είναι 2021, σε λίγες ημέρες θα έχουμε 2022. Περιμένουμε να μην υπάρχει καν το στερεότυπο για να το εξαλείψουμε. Νιώθω ότι είναι τρομερά λογικό αυτό αλλά συνεχίζουμε έναν αδιάκοπο αγώνα ενάντια στις προκαταλήψεις και τις διακρίσεις. Προσπαθούμε οι άνθρωποι να απαλλαγούμε από αυτό. Και, όμως, ακόμα συζητάμε για τα δικαιώματα των κωφών, τα δικαιώματα των αναπήρων και η συζήτηση συνεχής. Θα έπρεπε να περάσουμε στο επόμενο βήμα, να μην υπάρχουν αυτά.

Τώρα, όσον αφορά τις ταινίες που παρακολουθήσαμε λίγο νωρίτερα. Προσωπικά ως κωφός, εκπρόσωπος της κοινότητας των κωφών, και ως δίγλωσσος και ως γνώστης των αγγλικών, αυτό το φεστιβάλ μου έδωσε την ευκαιρία εγώ να έχω πολύ καλή πρόσβαση στην ταινία και πολύ καλή πρόσβαση στο υλικό. Έτσι, λοιπόν, για εμάς η οδός των ματιών, η οπτική οδός, είναι ο δρόμος ο οποίος θα μας βοηθήσει να έχουμε πρόσβαση στο περιεχόμενο - ό,τι, αντίστοιχα, είναι η ακουστική περιγραφή για τους τυφλούς.

Υπάρχουν πολλά πράγματα που μπορούν να μας βοηθήσουν να ακούσουμε, όπως τα ακουστικά ή τα κοχλιακά, αλλά αυτά δεν δίνουν πρόσβαση στο περιεχόμενο. Βλέπω σήμερα τον διερμηνέα μου,

καταλαβαίνω, μου δίνετε υπότιτλους, νιώθω καταλαβαίνω, ενημερώνομαι, με τον ίδιο τρόπο που και εσείς ακούτε. Αν, λοιπόν, εσείς θέλετε κάπως να ακούσετε καλύτερα ανεβάζετε την ένταση, ίσως και εγώ να ανεβάσω την ένταση από το δικό μου ακουστικό. Αλλά όλα αυτά είναι κάπως ημίμετρα, ο μόνος τρόπος που μπορεί να με βοηθήσει να έχω απόλυτη αντίληψη είναι ο οπτικός τρόπος. Για εμάς τους κωφούς, η πρόσβαση έρχεται από τα μάτια. Η πρόσβαση έρχεται όταν υπάρχει επικοινωνία και ενημέρωση, όταν αυτά υπάρχουν, όταν αυτά δίδονται, τότε γινόμαστε ένα αναπόσπαστο κομμάτι και εμείς, της κοινωνίας. Βλέπετε στα τραγούδια, ακόμα και στη μουσική υπάρχει μια σύνδεση κυρίως των ανθρώπων που πιστεύουν ότι η μουσική αφορά την ακοή. Είναι μια εμπειρία η οποία γίνεται συνειδητή μόνο μέσω της ακοής. Ωστόσο η μουσική, παρόλο που χρησιμοποιεί τους ήχους, τα όργανα και όλα αυτά, είναι μια εμπειρία που βλέποντάς τη ότι δεν χρειάζεται να την ακούσουμε - τη ζούμε με έναν άλλο τρόπο, βλέπουμε την εμπειρία της μουσικής διαφορετικά. Έτσι λοιπόν υπάρχουν άλλοι τρόποι, άλλες μέθοδοι που μπορούν να χρησιμοποιηθούν όπως η απτική μέθοδος, να νιώσω τη μουσική, ας πούμε για παράδειγμα, κρατώντας ένα μπουκάλι το οποίο θα απορροφήσει όλες τις δονήσεις και θα μου δώσει ένα τέμπο. Ίσως να χρησιμοποιήσω ένα γιλέκο το οποίο μέσα έχει το κατάλληλο υλικό το οποίο επίσης θα απορροφήσει τους κραδασμούς και θα μου δώσει το νίβε, την κίνηση της μουσικής και έτσι θα νιώσω κι εγώ μια εμπειρία.

Υπάρχουν χιλιάδες τρόποι. Οι περισσότεροι σκέφτονται ότι ένας κωφός άνθρωπος δεν μπορεί. Ας μην σκεφτόμαστε τι δεν μπορούμε να κάνουμε ο καθένας, ας σκεφτούμε τι μπορεί να κάνει ο καθένας. Εγώ ίσως μπορώ να καταφέρω κάτι διαφορετικό αλλά μπορώ. Εάν ξεκινάμε από το δεν μπορώ δε θα καταλήξουμε πουθενά. Εγώ θέλω να εστιάσουμε όλοι μαζί στο τι μπορούμε να έχουμε ο καθένας, διαφορετικό ή και ίδιο, και ας εστιάσουμε περισσότερο, για μας τουλάχιστον, στα οπτικά ερεθίσματα. Μέχρι τώρα, η ειδική αγωγή χρησιμοποιεί τη μουσική σαν ένα μέσο, σαν ένα εργαλείο για να βοηθήσει είτε χρησιμοποιώντας το ρυθμό είτε τη φωνή είτε το χρώμα της φωνής και όλα αυτά είναι πολύ καλά, δεν αντιλέγω, αλλά για τους κωφούς το μήνυμα οφείλει να μεταφραστεί σε κατάλληλο, ώστε να ταιριάζει στη φύση του κωφού, όπως αυτό συμβαίνει και με τους ακούντες, ο κάθε άνθρωπος ζει την εμπειρία του διαφορετικά. Έτσι ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί την εικόνα και την εμπειρία πολύ διαφορετικά και αυτό σίγουρα θα επηρεάσει την ψυχολογία, η οποία και σαν επιστήμη, αναφέρει ξεκάθαρα ότι η αντίληψη είναι κάτι τρομερά υποκειμενικό και δεν μπορεί να ταυτίζεται για κάθε άνθρωπο.

Φυσικά, η κυρίαρχη ομάδα στην κοινωνία είναι η ομάδα των ακουόντων και έτσι, οι στάσεις, οι αντιλήψεις και τα περισσότερα ερεθίσματα δημιουργούνται από αυτούς για αυτούς. Αν δεν κάνω λάθος, στη δεύτερη ταινία υπήρχε ένας ηθοποιός ο οποίος ήταν ιταλικής καταγωγής και κωφός. Ήταν ένας ηθοποιός κωφός, ο οποίος πάλευε να βρει την ταυτότητά του, να την αναδείξει.

Υπάρχει ένα υπαρξιακό δίλημμα μέσα του, υπάρχει ένα δίπολο, του κωφού και η σεξουαλική του ταυτότητα. Έτσι, λοιπόν, πρέπει όλοι να σκεφτούμε ότι οι άνθρωποι ψάχνουμε τις ταυτότητες μας και όταν η ταυτότητά μας στιγματίζεται, αυτή η διαδρομή, αυτή η εξερεύνηση, γίνεται όλο και πιο δύσκολη. Υπάρχουν τόσες πολλές διαφορετικές ταυτότητες που θα πρέπει να εξερευνήσουμε και, έτσι, καλό για εμένα και όλους τους υπόλοιπους να ανοίξουμε λίγο περισσότερο τους ορίζοντές μας σε σχέση με αυτό και, έτσι, αργότερα η κοινωνία να βοηθηθεί. Σε αυτή τη φάση τα περισσότερα είναι αισθητηριακά ή ακουο-κεντρικά στη δική μας περίπτωση, αν αυτό είναι που μας προβληματίζει, και εμείς τρέχουμε να προλάβουμε αυτά που δημιουργούνται για τους ασκούντες. Καταλαβαίνετε, λοιπόν, ότι όπως και αυτός ο ηθοποιός οι γονείς του ήταν απόντες και έτρεχε πίσω από τη δική τους αντίληψη των πραγμάτων, η οποία συνήθως επηρεάζεται από την ιατρική, από το ιατρικό μοντέλο – να βάλουμε ένα κοχλιακό εμφύτευμα, να βάλουμε ακουστικό, να μάθει να γράφει, να διαβάζει το παιδί, να φτάσει να γίνει σαν τα ακούοντα παιδιά αλλά... είναι αυτό επιτυχία; είναι αυτό η ισοτιμία; Πού πήγε η δική μου ταυτότητα, πού πηγαίνει η ταυτότητα ενός παιδιού, πώς αποκτά το παιδί αυτοπεποίθηση να επικοινωνήσει, να εκφραστεί, να γίνει μέλος του κόσμου; Δε θα πρέπει να τρέχει πίσω από μια έτοιμη ταυτότητα αλλά θα πρέπει να φτιάξει τη δική του. Ο αυτοπροσδιορισμός, λοιπόν, είναι το κλειδί για να προχωρήσουμε. Μέχρι τώρα, ο ετεροπροσδιορισμός είναι αυτό που συμβαίνει και αυτό που ίσως αρρωσταίνει. Ακόμα και εγώ ο ίδιος, πάλεψα πάρα πολλά χρόνια με αυτό το πρότυπο και κάποια στιγμή σταμάτησα και αναρωτήθηκα γιατί να συμβαίνει αυτό. Έτσι είμαι και θα πρέπει όλοι να με αποδεχτούν για αυτό. Κι εγώ αποδέχομαι τους άλλους αλλά δεν θα πρέπει να τρέχω πίσω από συγκεκριμένα πρότυπα. Σκεφτείτε πόσος χρόνος θα έχει σπαταληθεί από τη ζωή μας για να προσπαθήσουμε να γίνουμε κανονικοί. Έχουμε χάσει πολύ χρόνο. Γιατί λοιπόν να συμβαίνει αυτό; Ναι, μπορεί να καταφέρουμε πολλά πράγματα αλλά δεν θέλω οι επόμενες γενιές να ζήσουν τέτοιου είδους διαδρομές. Τα ιατρικά μοντέλα μάς έχουν οδηγήσει εδώ που μας έχουν οδηγήσει, έχουν δημιουργήσει στερεότυπα, έχουν δημιουργήσει, αν θέλετε, την έννοια της κωφοφοβίας, δηλαδή βλέπουμε ένα

παιδί το οποίο δεν ακούει και αμέσως ταραζόμαστε για το πώς θα τα καταφέρει στη ζωή του. Ελπίζω ωστόσο είτε με την εκπαίδευση αλλά, κυρίως, με το να συνεργαζόμαστε και να συνυπάρχουμε, να μην στηριζόμαστε τόσο πολύ στο εκπαιδευτικό κομμάτι, στην παθολογία, στην ιατρική προσέγγιση, στην παθογένεια, στην έλλειψη, στην βλάβη, στο αν δουλεύει ή όχι το αυτί, στο αν δουλεύει ή όχι ο λαιμός, οι φωνητικές χορδές. Πάμε να δούμε τι μπορεί να κάνει αυτό το παιδί. Ας εστιάσουμε σε αυτό το παιδί, χρησιμοποιώντας το κοινωνικό μοντέλο γιατί ο άνθρωπος είναι ένα όλον. Δεν είναι μόνο το αυτί του. Ελπίζω να έδωσα μια α εικόνα, ελπίζω να δώσω ένα έναυσμα για συζήτηση.

Δόξα Παπακωνσταντίνου: Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Γεωργοκωστόπουλος Χρήστος: Είμαι ελεύθερος τώρα και πρόθυμος να απαντήσω σε όποια ερώτηση θέλετε.